

Oppsummering av merknader til planprogram og oppstart for kommuneplanens samfunnsdel for Nesbyen kommune, datert 30.10.25

Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel ble lagt ut på høring og offentlig ettersyn i perioden 21.07. 2025-02.09.2025. I løpet av høringsperioden kom det inn 8 merknader fra regionale og statlige myndigheter. Merknadene består i hovedsak av innspill til kommunens arbeid innenfor arealplanlegging og planarbeidet generelt. Alle innkomne merknader er oppsummert og vurdert i det følgende.

Fra	Oppsummering	Administrasjonens anbefaling
Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap, datert 21.07.25	Det er Statsforvalteren som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Om det likevel er behov for involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.	Tas til etterretning
BaneNOR, datert 21.07.25	Kommunen beskriver i mindre grad hvordan FNs bærekraftsmål knytter seg til kommunens utfordringer. Bane NOR er opptatt av jernbanens potensiale i denne sammenhengen. Vi ber kommunen vurdere om planprogrammet kan knytte samferdsel, herunder jernbanen, til dette.	Jernbane er først og fremst et spørsmål for kommuneplanens arealdel, hvor konkrete arealdisponeringer og infrastruktur avgjøres. I samfunnsdelen bør fokus være på overordnede samfunnsutfordringer og mål. Jernbanen er viktig i arbeidet for klimagassreduksjon, og jernbanen er

		viktig for Nesbyen. Merknaden følges opp i det videre planarbeidet.
NVE, datert 01.08.25	Det er viktig å ta hensyn til klimaendringer og klimatilpassing i samfunnsplanleggingen. Tilstrekkelig sikkerhet mot naturfarer som flom, skred og overvann er viktig i den sammenheng. Gode risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) er grunnleggende for kommunen sitt arbeid med samfunnssikkerhet. Vi anbefaler at kommunen gjør en systematisk gjennomgang av gjeldendereguleringsplaner for å sikre at porteføljen er oppdatert ift. ny kunnskap og gjeldende krav i arealforvaltningen. Verne vassdrag – rikspolitiske retningslinjer har relevans for Nesbyen kommune, jf. verneområdet til 012/19 Urula- NVE.	Merknadene er i hovedsak innspill til kommunens arealplanlegging. ROS som metodikk er tatt i bruk av kommunen. «Planvask» har vært ønskelig over flere år. Kommunens økonomi må bedres før dette er mulig. Kommunen er oppmerksom på dette verneområdet.
Mattilsynet, datert 01.09.25	For Mattilsynet, er det i hovedsak drikkevannsforsyning og vern av eventuelle drikkevannskilder som er relevant å ta opp i slike planer.. Mattilsynet forventer at kommunen igjennom kommuneplanens samfunnsdel fastsetter målsetninger for nok og trygt drikkevann til innbyggerne med god leveringssikkerhet. Mattilsynet mener også at samfunnsdelen bør inneholde målsettinger om vann og avløpsplan, vurdering av abonnenter til fellesanlegget, forebygge klimaendringenes påvirkning på vann og avløp, fornye utilfredsstillende ledningsnett, redusere lekkasje på ledningsnettet, ha tilfredsstillende reservevannforsyning, få beredskap i vannforsyningen inn som en del av overordnet beredskapsplan for	Merknaden er i hovedsak innspill til planarbeidet generelt og til kommunens arealplanlegging. Sikring av drikkevannskildene ivaretas gjennom kommuneplanens arealdel, behov for vann- og avløpsplan og beredskapsplan følges opp som en del av kommunens planbehov og forslag til andre tiltak må følges opp av sektorene. KAV jobber kontinuerlig med å tilknytte nye abonnenter.

	kommunen, redusere sårbarheten i forhold til hendelser mot drikkevannsanlegg.	
Naturvernforbundet, datert 02.09.25	• Villrein og naturmangfold: Hyttebygging i Nesfjellet truer villreinen og urørt natur. Utbygging må stoppes eller vurderes på nytt. • Naturvernmål: Norge har forplikta seg til å verne 30 % av naturen innan 2030. Nesbyen har bare verna 2,9 %. Myr, våtmark og vernskog bør prioriterast. • Arealnøytralitet: Utbygging må kompenseres med naturvern. Delingsøkonomi for hytter bør innførast. • Skiheiser og bygging: Unngå heisar til fjelltoppar og bygging over tregrensa. Fjell og åsprofiler må vernes. • 100-metersbeltet: Viktig for å sikre natur langs vatn og vassdrag. Må holdes fritt for inngrep. • Mangelfull kartlegging: Naturmangfoldet i kommunen er dårlig kartlagt. Det må gjerast grundig, heile året, før utbygging og hogst. • Løypeplan: Plan for stigar, sykkel- og skiløyper må ta omsyn til villrein og rødlistearter • Klimatiltak: Kommunen og turistnæringa må kutte utslipp. Elektrifisering, solceller, klimaregnskap og gjenbruk bør bli krav. • Sykkelturisme: Sykkelløyper må ikke øydelegge myr og urørt natur.	Generelt er dette relevante tema for samfunnsdelen. Merknaden gjelder konkrete innspill knyttet til kommunens arealplanlegging og forslag til tiltak som må håndteres som en del av sektorenes oppfølging.

	• Lysforurensing: Utelys fra hytter forstyrrar naturen. Kommunen må regulere lysbruk. • Rundballar og plast i vassdrag: Rundballer må lagrast utanfor flomsoner. Plast i elver fører til forurensing. • Fremmede arter: Lupin og andre fremmede arter må kartlegges og fjernes, gjerne med hjelp frå skoler og frivillige. • Vernskog og skogsdrift: Vernskog nær tregrensen må bevares. Lukket hogst og meldeplikt før hogst bør innføres.	
Statens vegvesen, datert 23.09.25	Statens vegvesen viser til ovenstående. Statens vegvesen, som forvalter av riksveg og statlig veg- og sektormyndighet, har ingen spesielle merknader til forslag til planprogram. Statens vegvesen forutsetter ny uttale når kommuneplanens samfunnsdel er til offentlig ettersyn.	Tas til etterretning
Statsforvalteren, datert 02.09.25	Statsforvalterens forslag til planprogram et godt utgangspunkt for det videre planarbeidet. Vi ser positivt på at kommunen har spesielt trukket frem situasjon for tjenester, beredskap og økonomi som viktige områder og tema som skal tas med videre i planarbeidet. Statsforvalteren har trukket frem noen forhold som vi ser det som særlig viktig at planarbeidet vurderer og ivaretar. 1. Kommunens økonomi: Nesbyen er i en krevende økonomisk situasjon og registrert i ROBEK. Kommunen har liten handlingsfrihet til nye prosjekter. Det må jobbes videre med omstilling og økonomisk bærekraft.	1. Tas til etterretning. Følges opp i planarbeidet 2. Planvask/gjennomgang av ikke realiserte utbyggingsformål er et tema som følges opp i kommuneplanens arealdel. Kommunens økonomisituasjon begrenser muligheten for omfattende planvask.

	2. Planvask: Ved revisjon av samfunnsdelen bør kommunen vurdere en planvask. Det nasjonale målet er å fjerne eller redusere utbyggingsarealer som ikke er aktuelle lenger. 3. Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging: Utvikling bør skje i kompakte tettsteder for å redusere arealbruk og transportbehov. Planlegging bør ta utgangspunkt i regionale befolknings- og boligbehovsanalyser. Nesbyen er definert som mindre tettsted – utvikling skal styrke handels- og servicefunksjoner. Unngå utbygging som går utover dyrka mark, natur- og friluftsområder og karbonrike arealer. Buskerudplanen (under utarbeiding) vil gi nye føringer fra 2026. 4. Klimagassutslipp og energi: Kommunen må ta hensyn til klimaendringer i langsiktige mål og strategier. Klimaambisjoner må konkretiseres i samfunnsdelen. 5. Jordvern, matberedskap og landbrukets rolle: Kommunen bør: Utarbeide jordvernstrategier, endre utbyggingsområder til LNF-formål ved planvask og søke støtte til jordvernstrategi (Landbruksdirektoratet). Seterdrift og beitebruk er viktige for matproduksjon og kulturlandskap og bør fremheves. 6. Klima- og miljøvennlig utvikling: Arealstrategi bør utarbeides i samfunnsdelen før arealdel rulleres. Nye byggeområder må være behovsbasert. Det bør vurderes langsiktige utviklingsgrenser og utnytting av eksisterende arealer først.	3. Samordnet bolig- og transportplanlegging er et tema som skal følges opp gjennom kommunens arealstrategier og ellers i kommuneplanens arealdel og øvrige arealplanlegging. 4. Vurdering av kommunens klimaambisjoner vil være en del av planarbeidet. 5. Tema jordvern, matberedskap og landbrukets rolle vil vurderes som en del av samfunnsdelens arealstrategier og må ellers følges opp i kommunens arealplanlegging. 6. Arealstrategi skal utarbeides som en del av kommuneplanens samfunnsdel. Langsiktige utviklingsgrenser må vurderes som en del av kommuneplanens arealdel.
--	---	--

	7. Barn og unge: Kommunen må ha egen ordning for å ivareta barn og unges interesser i planarbeidet. 8. Boligsosiale hensyn: Boligsosialt arbeid skal sees i sammenheng med boligpolitikk og stedsutvikling. Boligsosialloven § 5 pålegger kommunen ansvar for planlegging og tiltak for vanskeligstilte. 9. Aldersvennlig planlegging: Flere egnede boliger og boformer for eldre er viktig. Demografiske endringer må inn i bolig- og arealplanleggingen. 10. Vannforvaltning: Kommunen må sikre god miljøtilstand i vannforekomster (flere påvirket av landbruk og avløp). Ny utbygging må styres bort fra flomutsatte områder. Vurder lokale og naturbaserte løsninger for overvann. Vassdragsrestaurering og vernede vassdrag bør vurderes. Samfunnsdelen bør inneholde: ○ Strategier for vannforvaltning. ○ Oppfølging av vannforskriften og regional vannplan. 11. Avfall og materialgjenvinning: Fra 2023 stilles krav om utsortering og gjenvinning av flere avfallstyper. Kommunen har ansvar for å tilrettelegge og sikre at målene nås. 12. Universell utforming skal ivaretas i alle plannivåer. 13. Samfunnssikkerhet og beredskap: samfunnsdelen skal kartlegge utfordringer knyttet til sikkerhet og beredskap.	7. Tas til etterretning. Kommunen har Barn og unges representant i plansaker. Barn og unges kommunestyre involveres ved behov. 8. Boligsosialt arbeid skal vurderes som en del av kommuneplanens samfunnsdel 9. Tas til etterretning 10. Merknaden er i hovedsak innspill til kommunens arealplanlegging og følges opp her. 11. Avfall og materialgjenvinning er ikke et tema som håndteres i samfunnsdelen. Må følges opp på sektornivå, i samarbeid med Hallingdal renovasjon IKS. 12. Krav om universell utforming er blant annet forankret i plan- og bygningsloven. Følges
--	--	---

	Strategier må utarbeides for å møte framtidige risikoer. Klimaendringer og kritisk infrastruktur må tas med i vurderingene.	opp gjennom kommunens arealplanlegging. 13. Samfunnssikkerhet og beredskap er et viktig tema for kommunen og vil vurderes som del av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategier.
Buskerud fylkeskommune, datert 02.09.25	1 Fylkeskommunen viser til Nesbyens gjeldende samfunnsdel fra 2018, og ser at flere av hovedmålene fremdeles er relevante for utfordringsbilde til Nesbyen. Det er et godt fokus på folkehelse i gjeldene samfunnsdel, og vi anbefaler at det videreføres i ny samfunnsdel. 2 Kommunen er i en krevende omstillingsprosess, og fylkeskommunen understreker viktigheten av å være oppmerksom på helsekonsekvensene dette kan ha for både innbyggere og ansatte. Det helsefremmende og forebyggende perspektivet bør ligge til grunn i planarbeidet for å redusere behovet for reparerende tiltak senere. 3 Fylkeskommunen støtter arbeidet med å få en tydeligere prioritering, og anbefaler samtidig at kommunen ikke tar på seg for mye på en gang. 4 Gjeldende regionale planer og regional planstrategi må legges til grunn	1. Merknaden er et innspill til planarbeidet. Videreføring av mål fra gjeldende samfunnsdel vil vurderes. 2. Tas til etterretning 3. Tas til etterretning, det blir viktig for kommuneplanens samfunnsdel å ha tydelige hovedprioriteringer og vurdere hva som er realistisk for de kommende årene. 4. Tas til etterretning 5. Kommunen har utarbeidet et omfattende kunnskapsgrunnlag for å legge til rette for politiske

	5 Fylkeskommunen anbefaler at kommunen bruker varierte medvirkningsmetoder og dokumenterer hvordan innspill er brukt i planarbeidet. Det er også svært positivt at kommunen vil involvere egen administrasjon for å sikre helhet, samordning og motvirke silotankegang i planleggingen. Vi minner om Ung-data undersøkelsen som ble gjennomført våren 2025 som vil gi kommunen god kunnskap om hvordan barna har det i skole, hjem og fritid. 6 Aldrende befolkning krever planlegging for et variert og inkluderende samfunn. Kommunen bør prioritere universell utforming og tilpassede boliger for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Boligene bør være lett tilgjengelige, sentrale og nær tjenester, samt legge til rette for trygghet, inkludering og gode helse- og omsorgstjenester. 7 Fylkeskommunen støtter arbeidet med en langsiktig arealstrategi og anbefaler god lokal forankring. En tydelig strategi blir viktig for videre arealforvaltning. Fylkeskommunen foreslår å inkludere planvask for å oppdatere planverket, effektivisere saksbehandling og sikre samsvar med lover og politiske føringer. 8 Fylkeskommunen understreker viktigheten av å videreføre fokus på naturmangfold, inkludert både sårbar natur og vanlige arter. De anbefaler særlig å ivareta arealkrevende arter som elg for å styrke økosystemer.	diskusjoner omkring hovedprioriteringer. Det er gjennomført medvirkningsprosesser tidlig i planarbeidet som også er lagt til grunn for diskusjon. Kommunedirektørens ledergruppe ha en viktig funksjon ved at de skal vurdere hva og hvordan kommunen kan følge opp innenfor sine rammer og ressurser. 6. Tas til etterretning. Følges opp i planarbeidet og ellers i kommunens arealplanlegging. 7. Det skal utarbeides arealstrategier i kommuneplanens samfunnsdel. Planvask/ gjennomgang av urealiserte byggeområder følges opp i
--	--	--

	9 Innen samferdsel oppfordres det til fortetting rundt eksisterende tettsteder for bedre mobilitet og bærekraft. Kommunen bør også ta hensyn til regionalt samferdselsprogram. Kulturminner bør løftes tydeligere frem i planprogrammet, med særlig vekt på kommunens eksisterende kulturminneplan fra 2018.	arbeidet med kommuneplanens arealdel. 8. Følges opp i kommunens arealplanlegging 9. Følges opp i kommunens arealplanlegging. Kulturminneplan fra 2018 legges til grunn.
--	---	--